

365

UMOWA

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś o współpracy w dziedzinie kultury,
nauki i oświaty,**

sporządzona w Warszawie dnia 27 listopada 1995 r.

**W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:**

W dniu 27 listopada 1995 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś o współpracy w dziedzinie kultury, nauki i oświaty w następującym brzmieniu:

UMOWA**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś o współpracy w dziedzinie kultury, nauki i oświaty**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Białoruś, zwane dalej Umawiającymi się Stronami:

- kierując się zasadami i celami Aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, postanowieniami Paryskiej Karty Nowej Europy, postanowieniami Europejskiej konwencji kulturalnej i Dokumentu Symposiumu krakowskiego na temat dziedzictwa kulturalnego,
  - kierując się postanowieniami Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z dnia 23 czerwca 1992 r.,
  - uwzględniając Deklarację Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Rządu Republiki Białoruś o współpracy w dziedzinie kultury, nauki i oświaty z dnia 18 listopada 1992 r.,
  - opierając się na wielowiekowych tradycjach współpracy kulturalnej narodów polskiego i białoruskiego i uwzględniając ich etniczną i kulturową bliskość,
  - uwzględniając fakt, że Polacy i Białorusini mieszkający na terytoriach Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Białoruś wnosili i wnoszą znaczący wkład obu narodów w spuściznę kulturową Europy,
  - w celu wspierania wzajemnie korzystnej współpracy i wymiany między instytucjami kulturalnymi, naukowymi i oświatowymi oraz w celu nadania szczególnego znaczenia bezpośrednim, twórczym kontaktom międzyludzkim,
- uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Umawiające się Strony będą rozwijać współpracę w dziedzinie kultury, nauki i oświaty zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy na zasadzie równych praw.

Artykuł 2

Każda z Umawiających się Stron będzie podejmować wysiłki mające na celu popularyzację wartości artystycznych i kulturalnych drugiej Umawiającej się Strony, zapewniając szeroki dostęp do nich swoich obywateli, promując kontakty państwowe, społeczne i prywatne.

Artykuł 3

Umawiające się Strony będą w stosownym czasie informować się wzajemnie o konferencjach, konkursach, festiwalach i innych imprezach międzynarodowych w dziedzinie kultury i sztuki, które odbywają się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Białoruś.

Artykuł 4

Umawiające się Strony będą wspierać nawiązywanie bezpośrednich kontaktów i wzajemną wymianę

grup operowych, baletowych, teatralnych i innych zespołów artystycznych oraz solistów.

Artykuł 5

Umawiające się Strony będą sprzyjać rozwojowi wymiany wystaw pomiędzy państwowymi muzeami, galeriami, bibliotekami, archiwami, udzielając, w miarę możliwości, wystawom o szczególnym znaczeniu poręczeń rządowych w zamian za ich ubezpieczenie.

Artykuł 6

Umawiające się Strony będą sprzyjać współpracy w dziedzinie kinematografii ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych realizacji filmów i wzajemnych produkcyjno-twórczych usług filmowych, będą popierać popularyzację sztuki filmowej swych krajów tak w ramach organizowanych w danym kraju międzynarodowych przeglądów filmowych, jak i przez wymianę filmów na handlowych i niekomercyjnych zasadach.

Umawiające się Strony będą sprzyjały organizowaniu spotkań twórców i specjalistów w dziedzinie kinematografii oraz przeglądów filmów drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 7

Umawiające się Strony będą popierać rozwój bezpośrednich kontaktów i współpracy organizacji i stowarzyszeń twórczych, fundacji i instytucji kulturalnych.

Artykuł 8

Umawiające się Strony będą sprzyjać wzajemnemu przekazywaniu doświadczeń w dziedzinie rozwoju kultury, sztuki i literatury przez organizowanie konferencji i innych spotkań naukowych oraz przez wzajemną wymianę specjalistów i wspólną działalność naukowo-badawczą.

Artykuł 9

Umawiające się Strony będą wszechstronnie popierać bezpośrednią współpracę między uczonymi, placówkami badawczymi, akademiami nauk oraz innymi organizacjami naukowymi obu Państw. Obie Umawiające się Strony będą dążyły do zapewnienia niezbędnych warunków współpracy naukowej m.in. przez:

- wymianę pracowników naukowych,
- prowadzenie wspólnych badań,
- tworzenie wspólnych placówek naukowych,
- wymianę informacji, publikacji i dokumentacji naukowej,
- udostępnianie materiałów archiwalnych, zbiorów bibliotecznych i innych materiałów źródłowych,
- organizowanie wspólnych imprez naukowych (kongresów, konferencji, sympozjów, ekspedycji naukowych itp.),
- inne konkretne formy współpracy przewidziane w porozumieniach międzyresortowych.

Artykuł 10

Umawiające się Strony będą popierać współpracę i wymianę doświadczeń w dziedzinie szkolnictwa wyższego i nauki oraz będą sprzyjać bezpośredniej współpracy szkół wyższych, placówek, naukowców i Innych specjalistów obu Państw, w szczególności przez:

- staże, wymianę wizyt naukowców, nauczycieli akademickich oraz innych specjalistów,
- zatrudnianie wykładowców,
- kształcenie studentów na studiach pełnych i częściowych,
- podwyższanie kwalifikacji kadr naukowych (studia doktoranckie, staże habilitacyjne, kursy językowe itp.),
- wymianę studentów na praktyki wakacyjne,
- uzgadnianie i realizowanie wspólnych programów badawczych,
- wymianę dokumentacji i informacji naukowej,
- współpracę naukowców zajmujących się badaniami związków historycznych i kulturowych.

Artykuł 11

Umawiające się Strony będą popierać współpracę i wymianę w dziedzinie oświaty oraz stwarzać odpowiednie warunki dla bezpośrednich kontaktów między szkołami podstawowymi, średnimi ogólnokształcącymi, a także szkołami zawodowymi różnych typów oraz innymi instytucjami oświatowymi, w szczególności przez:

- wymianę nauczycieli i specjalistów z dziedziny oświaty,
- wymianę uczniów,
- wymianę programów nauczania, podręczników i innych materiałów z zakresu oświaty, z wnoszeniem w razie potrzeby poprawek do nich,
- współpracę w dziedzinie środków dydaktycznych.

Artykuł 12

Umawiające się Strony będą wzajemnie uznawać dyplomy ukończenia szkół wyższych, dyplomy potwierdzające uzyskanie kwalifikacji zawodowych oraz stopni i tytułów naukowych, a także świadectwa ukończenia szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w tym świadectwa dojrzałości, na warunkach określonych w odrębnej umowie.

Artykuł 13

Umawiające się Strony zapewnią osobom należącym do polskiej mniejszości narodowej w Republice Białoruś i białoruskiej mniejszości narodowej w Rzeczypospolitej Polskiej warunki sprzyjające zachowaniu, rozwojowi i wyrażaniu ich tożsamości narodowej, etnicznej, kulturowej, językowej i religijnej bez jakiegokolwiek dyskryminacji i na warunkach pełnej równości wobec prawa. Umawiające się Strony będą w ramach swojego ustawodawstwa wewnętrznego wszechstronnie wspierać działalność organizacji społecznych,

oświatowych i kulturalnych wyżej wymienionych osób i stwarzać warunki dla pozyskiwania przez nie pomocy materialnej z terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 14

Każda z Umawiających się Stron, zgodnie ze swoim wewnętrznym ustawodawstwem, stworzy na terytorium swego Państwa osobom wymienionym w art. 13 niniejszej umowy warunki do nauczania języka ojczystego. W tym celu każda z Umawiających się Stron:

- zapewni zainteresowanym osobom na zasadzie dobrowolności dostęp do nauki języka ojczystego i nauki w języku ojczystym w przedszkolach, szkołach podstawowych i średnich, w systemach edukacyjnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Białoruś, a także dążyć będzie do stworzenia możliwości nauczania w języku ojczystym na poziomie uniwersyteckim,
- sprzyjać będzie nauczaniu i podnoszeniu poziomu nauczania języka, historii i kultury drugiej Umawiającej się Strony na wszystkich szczeblach kształcenia poza państwowym systemem edukacji,
- zapewni odpowiednie przygotowanie i doskonalenie kadr nauczycielskich dla szkół mniejszości narodowych,
- zapewni, za wzajemną zgodą, możliwość pracy nauczycielom skierowanym do szkół przez drugą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 15

Umawiające się Strony będą sprzyjać współpracy pomiędzy organizacjami i stowarzyszeniami oświaty dorosłych i będą popierać organizowanie konferencji, imprez naukowych, wymianę prelegentów, specjalistów z dziedziny edukacji dorosłych.

Artykuł 16

Umawiające się Strony w ramach ustawodawstwa wewnętrznego utworzą na terytorium swoich Państw instytucje kulturalne: Centrum Kulturalne Białorusi w Rzeczypospolitej Polskiej i Instytut Polski w Republice Białoruś i udzielać będą pomocy w ich działalności. Status tych instytucji będzie uregulowany odrębnym porozumieniem.

Artykuł 17

Umawiające się Strony będą sprzyjać rozwojowi bezpośrednich kontaktów i współpracy pomiędzy artystycznymi szkołami wyższymi, średnimi i zawodowymi na podstawie zawartych między nimi umów, porozumień i programów.

Artykuł 18

Umawiające się Strony uznają i ochraniają prawa autorskie i pokrewne do utworów, przysługujące obywatelom i instytucjom drugiej Strony oraz ich następcom prawnym, niezależnie od miejsca pierwszego opublikowania utworów.

Umawiające się Strony będą dążyć do wzajemnego poszanowania praw autorskich i pokrewnych zgodnie ze standardami ochrony obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Szczegółowe warunki i tryb takiej ochrony będą ustalone w oddzielnym porozumieniu między Umawiającymi się Stronami, nie później niż w okresie 1 roku od dnia wejścia w życie niniejszej umowy.

Artykuł 19

Umawiające się Strony będą popierać współpracę w dziedzinie archiwistyki między zainteresowanymi podmiotami, a w szczególności pomiędzy Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej a Komitetem do Spraw Archiwów i Dokumentacji przy Gabinetie Ministrów Republiki Białoruś zgodnie z podpisanymi bezpośrednimi porozumieniami w zakresie:

- wymiany możliwie pełnych informacji o polonikach w archiwach Białorusi i dokumentach dotyczących Białorusi w archiwach polskich,
- wymiany kopii (mikrofilmów i kserokopii) najważniejszej dokumentacji tego rodzaju przez obydwie Strony, przygotowania publikacji dokumentów archiwalnych dotyczących stosunków polsko-białoruskich.

Artykuł 20

Umawiające się Strony zobowiązują się do zachowania dziedzictwa kulturowego, ochrony zabytków oraz dóbr kultury każdej z Umawiających się Stron, znajdujących się na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony,

Umawiające się Strony uzgadniają, że dobra kultury nielegalnie wywiezione z terytorium Państwa jednej z Umawiających się Stron i nielegalnie wwieziona na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony podlegają zwrotowi na podstawie odpowiednich norm prawa międzynarodowego.

Artykuł 21

Umawiające się Strony będą współpracować w dziedzinie inwentaryzacji, badań, konserwacji i restauracji dóbr kultury, zapewnią specjalistom, zespołom badawczym i zainteresowanym obywatelom drugiej Umawiającej się Strony dostęp do dóbr kultury znajdujących się na terytorium każdej z Umawiających się Stron i informacji o nich, a także podejmą działania zmierzające do zwrotu ruchomych dóbr kultury podlegających przekazaniu na podstawie odpowiednich norm prawa międzynarodowego.

Artykuł 22

Wykonanie artykułów 21 i 22 powierza się Pełnomocnikom Rządów, którzy mogą powoływać wspólne zespoły ekspertów oraz podpisywać odpowiednie porozumienia.

Artykuł 23

Umawiające się Strony będą wspierać współpracę między organizacjami i instytucjami państwowymi od-

powiadającymi za sprawy młodzieży oraz ułatwiać bezpośrednie kontakty między organizacjami młodzieżowymi i młodymi obywatelami obu Państw.

Artykuł 24

Umawiające się Strony będą współdziałać w dziedzinie ochrony praw dzieci zgodnie z Konwencją Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.

Artykuł 25

Umawiające się Strony będą popierać współpracę w zakresie kultury fizycznej i sportu, realizowaną zarówno przez organizacje rządowe, jak i pozarządowe.

Artykuł 26

Umawiające się Strony będą sprzyjać rozwojowi wymiany turystycznej, w tym między innymi w celu wzajemnego zapoznawania się z kulturą i nauką obydwu Państw.

Artykuł 27

Umawiające się Strony będą wspierać wydawanie przekładów dzieł polskich w Republice Białoruś i białoruskich w Rzeczypospolitej Polskiej oraz wspólnych wydań dwujęzycznych.

Umawiające się Strony będą dążyć do organizowania wymiany książek i do otwarcia polskiej księgarni w Mińsku oraz białoruskiej księgarni w Warszawie.

Umawiające się Strony będą wspierać tworzenie sprzyjających warunków dla zwiększenia dostępu do literatury i periodyków naukowych.

Umawiające się Strony będą organizować wystawy i targi książek.

Artykuł 28

Umawiające się Strony będą popierać współpracę w dziedzinie telewizji w ramach umów zawartych między zainteresowanymi podmiotami.

Artykuł 29

Umawiające się Strony będą popierać współpracę w dziedzinie radia, w tym:

- wymianę informacji,
- realizację programów i ich emisję dla mniejszości narodowych.

Artykuł 30

Umawiające się Strony będą sprzyjać rozwojowi współpracy między agencjami prasowymi obu Państw.

Artykuł 31

Umawiające się Strony będą rozwijać współpracę w dziedzinie ochrony zdrowia i nauk medycznych na podstawie odrębnych porozumień.

Artykuł 32

Konkretne warunki finansowe wymiany objętej niniejszą umową będą ustalane w programach wykonawczych przyjętych przez obie Umawiające się Strony, a także w porozumieniach i programach współpracy między odpowiednimi instytucjami i resortami, w ramach ich kompetencji i zgodnie z ustawodawstwem każdego z Państw.

Artykuł 33

Niniejsza umowa wejdzie w życie w dniu ostatniego pisemnego zawiadomienia potwierdzającego spełnienie odpowiednich wymogów wewnętrznych, niezbędnych dla jej wejścia w życie.

Umowa niniejsza została zawarta na okres pięciu lat. Ulega ona automatycznemu przedłużaniu na kolejne okresy pięcioletnie, jeżeli żadna ze Stron nie wy-

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 17 kwietnia 1996 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *D. Rosati*

L.S.

wie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Artykuł 34

Z dniem wejścia w życie niniejszej umowy traci moc, w odniesieniu do obu Umawiających się Stron, Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o współpracy kulturalnej i naukowej, podpisana w Moskwie 14 grudnia 1970 r.

Sporządzono w Warszawie dnia 27 listopada 1995 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i białoruskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
J. Oleksy

Z upoważnienia Rządu
Republiki Białoruś
M. Czyhir

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*